VEILIGHEIDSRAAD ALS
SCHEIDER VAN HET
INT. HUM. RECHT

2.

"The Guardian Review -
exemplary coverage of ideas, books and arts
that matter; unfashionably intelligent; a pleasure to read."

Boutros Ghali lambasts pliant UN

Kirsty Scott
Monday August 25, 2003
The Guardian

The UN is in crisis because it is seen as little more than an American appendage, two of the organisation's most senior former leaders have warned.

The former secretary-general Boutros Boutros Ghali said there was deep resentment against the UN across the developing world because of policies adopted under America's influence. He warned that nothing more than drastic reform would allow the organisation to start rebuilding trust outside the west.

His comments, in the wake of the bombing of the UN headquarters in Baghdad in which 23 people died, have been echoed by his colleague, Denis Halliday, the former UN assistant secretary-general, who says many senior figures at the organisation are similarly disturbed at America's dominance.

Mr Boutros Ghali, speaking on BBC Radio 4's Broadcasting House yesterday, said the UN was perceived as an extension of the US state department.

"Many countries of the third world see a basic discrimination adopted by the United Nation system," he said. "The resolutions which are not respected by the Iraqis deserve the bombing of Baghdad. The same resolutions which are not respected by the Israelis deserve nothing.

"So the perception in a great part of the third world is that the United Nations, because of the American influence or because of any other reason, is a system which discriminates [against] many countries of the world."

He said the UN must find a new way of coexisting with America. He said if the situation in Iraq did not improve the US would be compelled to accept a UN presence in the country.

"They [America] cannot be the policeman of the world," he said. "One, because the public opinion will not accept this role, and, second, be cause they do not have the capacity. You may have war tomorrow between North and South Korea. It is practically impossible even for the superpower to get involved in all the international disputes."

Mr Halliday, meanwhile, said the UN security council had been taken over and corrupted by America and the UK.

"The UN has been drawn into being an arm of the US - a division of the state department," he said. "Kofi Annan was appointed by the US and that has corrupted the independence of the UN. The UN must move quickly to reform itself and improve the security council. It must make clear that the US and the UN are not one and the same."

Mr Halliday, who served under Mr Boutros Ghali and resigned his UN post over sanctions against Iraq, told the Scottish Sunday Herald that "further collaboration" between the UN, the US and Britain would be disastrous for the UN because it would be sucked into supporting the illegal occupation of Iraq.

Guardian Unlimited © Guardian Newspapers Limited 2003

geen oorlogen meer gevoerd worden die zogenaamd nodig zijn om vrede te garanderen?
'Wat er nu gebeurt is zeer ernstig, maar er is geen reden om de hoop op te geven. Door de televisie zijn getuigenissen van schendingen waar ook ter wereld voor iedereen zichtbaar. Dat heeft geleid tot een internationaal bewustzijn van het belang van mensenrechten en een concept van "internationaal slachtofferschap". Er is sprake van een internationale solidariteit, die groter is dan men tien jaar geleden voor mogelijk hield. De massale demonstraties tegen de oorlog in Irak, zoals op 15 februari, waren waarschijnlijk nooit zo groot geweest, als we niet 's ochtends in Spanje op internet hadden gezien dat die dag al honderdduizenden mensen betoogden in Australië. Er namen veel jongeren aan deel, van wie we dachten dat ze alleen met consumeren bezig waren. De demonstraties waren anders dan eerdere vredesdemonstraties: de roep van de betogers was niet alleen "Nee tegen oorlog" maar ook "Respecteer de internationale verdragen".'

Garzón is in Europa vooral bekend om de rechtszaken die hij in gang zette tegen de hoofdrolspelers in de Zuid-Amerikaanse dictaturen. Hij vergelijkt deze zaken onomwonden met de aanklacht tegen de aanstichters van de oorlog in Irak. 'Het komt op hetzelfde neer. De gepleegde misdaden zijn te ernstig om ongestraft te laten. Ze bieden anderen een excuus om het ook niet zo nauw te nemen met de wet. Het geweld en de ongebreidelde corruptie in samenlevingen als die van Argentinië hebben daarmee te maken. Een andere overeenkomst betreft de manier waarop de media anticiperen en reageren op straffeloosheid: waar politici bepalen dat andere politici niet berecht moeten worden voor zeer ernstige misdrijven, lukt het de kijker of lezer minder om dagelijkse gebeurtenissen kritisch te bekijken. In oorlogen – en vooral deze – waren de media bij voorbaat al deelnemers. Kijk maar hoe de Amerikaanse bevolking door gemanipuleerde media gek van angst is gemaakt.'

De Verenigde Staten dwarsbomen het Internationaal Strafhof en hebben nagenoeg op eigen houtje een oorlog gevoerd zonder unanieme kritiek van Europa. Garzón: 'Het toont aan hoe fundamenteel het Strafhof is. Er zullen jaren overheen gaan voordat Bush en de Amerikaanse regering zich voor hun beslissingen zullen verantwoorden. Maar de oprichting van het ICC biedt slachtoffers de garantie dat dit ooit zal gebeuren en dat zij beschermd zullen worden. Uiteindelijk zullen de landen die het verdrag niet hebben geratificeerd, dat alsnog doen. Ze hebben geen keus. Een goed functionerend en unaniem geaccepteerd internationaal rechtssysteem is de enige garantie voor duurzame vrede.'

Anke Welten
Correspondent in Argentinië

'De Veiligheidsraad van de Verenigde Naties gaat zijn boekje te buiten.' Amnesty liet zich onlangs in ongekend kritische bewoordingen uit over het beleid van de V-raad ten aanzien van het Internationaal Strafhof (ICC).
De kwestie: de V-raad verzocht het Strafhof vorig jaar, onder grote druk van de VS, personeel van VN-missies uit staten die geen partij zijn bij het ICC uit te sluiten van onderzoek en vervolging. Dat werd vastgelegd in resolutie 1422, voor de duur van één jaar. Eind deze maand zou de resolutie verlengd worden.
Amnesty betitelt de resolutie als 'een onwettige poging om burgers van de VS permanente vrijwaring van vervolging te geven in internationale strafzaken'. Dat is 'een directe aanval op het ICC'. De organisatie beschuldigt de V-raad ervan te handelen in strijd met zowel het Statuut van het ICC als het Handvest van de Verenigde Naties.
De V-raad mag volgens het Statuut alleen verzoeken om ontheffing van strafvervolging wanneer sprake is van 'een inbreuk op of bedreiging van de internationale vrede en veiligheid' volgens hoofdstuk VII van het VN-Handvest. En dat was niet zo, meent Amnesty. Bovendien maakt Resolutie 1422 een algemene uitzondering voor een grote groep mensen, terwijl het Statuut vereist dat de V-raad elke individuele zaak apart beoordeelt vóór een verzoek naar het ICC de deur uitgaat.
Door zich te beroepen op Hoofdstuk VII heeft de V-raad zich meer macht toegeëigend dan zij daadwerkelijk bezit, zegt Amnesty. Want de bepalingen van dat hoofdstuk stellen dat eerst vast moet staan dát sprake is van bedreiging van de internationale vrede en veiligheid. De organisatie benadrukt dat het werk van het ICC en dat van VN-vredesoperaties elkaar juist aanvullen. 'De enige daadwerkelijke bedreiging van de vrede en veiligheid was het dreigement van Amerika de verlenging van de VN-missie in Bosnië met een veto te dwarsbomen.'
Overigens kan het ICC verzoeken van de V-raad gewoon naast zich neerleggen. De Veiligheidsraad heeft geen macht het onafhankelijke ICC te bevelen. Bij relevante zaken moet het Strafhof ervan overtuigd zijn dat een besluit van vervolging af te zien onder het Statuut van Rome valt - dat wil zeggen dat het gaat om een uitzonderlijk verzoek in een specifieke zaak om tijdelijk uitstel. Het Hof kan ook concluderen dat de V-raad zich niet aan het Handvest van de VN heeft gehouden.
Ook de VN-lidstaten zijn volgens Amnesty niet gebonden aan Resolutie 1422. Omdat de V-raad zich niet aan de regels heeft gehouden, en omdat individuele staten sowieso de 'internationale verplichting' hebben ervoor te zorgen dat genocide, misdaden tegen de menselijkheid en oorlogsmisdrijven worden onderzocht en verantwoordelijken vervolgd. Daarbij zouden ze het Internationaal Strafhof niet mogen hinderen.

Amnesty dringt er bij de Europese V-raadsleden Engeland, Frankrijk, Duitsland en Spanje op aan hun plichten ten aanzien van het ICC niet in de V-raad te verkwanselen.
Strafhofspecialist van Amnesty Nederland Lars van Troost hierover: 'De EU is altijd een belangrijk voorvechter van een effectief ICC geweest. Het ICC wordt zelfs wel gezien als een van de weinige successen van het gemeenschappelijk buitenlands beleid van de Unie. Politieke overwegingen in verband met de betrekkingen binnen de NAVO of spanningen tussen permanente leden van de V-raad over Irak zouden niet bepalend mogen zijn voor de opstelling van de EU-landen in de V-raad.'

M.v.R.

AI INDEX: IOR 40/008/2003 1 May 2003

Document library

Recent documents

Annual reports

Receive updates by e-mail

Order AI publications

Search by AI INDEX

OK

E-mail this page to a friend

UNITED NATIONS

International Justice, more information

Treaty Bodies, more information

International Criminal Court: Security Council must refuse to renew unlawful Resolution 1422

Amnesty International is deeply concerned that on 12 July 2002, the United Nations (UN) Security Council adopted Resolution 1422 (2002). The resolution, which expires on 30 June 2003, seeks to prevent the International Criminal Court (Court), from exercising its jurisdiction over persons involved in operations established or authorized by the UN, if they are nationals of states which have not ratified the Rome Statute of the International Criminal Court (Rome Statute). The International Criminal Court acts as a court of last resort when states are unable or unwilling to investigate or prosecute people accused of genocide, crimes against humanity and war crimes. Amnesty International believes that no one should have impunity for the worst crimes known to humanity.

On 1 May 2003, Amnesty International issued ***International Criminal Court: The unlawful attempt by the Security Council to give US citizens permanent impunity from international justice*** (AI Index: IOR 40/006/2003), an 82-page legal memorandum analysing Resolution 1422, which concludes that the resolution violates the Rome Statute, the United Nations Charter and other international law. The memorandum calls on the Security Council not to renew the resolution. This short paper summarizes the organization's concerns.

What does Resolution 1422 provide?

Resolution 1422 seeks to give perpetual impunity from investigation or prosecution by the recently established International Criminal Court, to nationals of states that have not ratified the Rome Statute accused of genocide, crimes against humanity and war crimes when these persons were involved in operations established or authorized by the UN.

The resolution:

· Requests the International Criminal Court, purportedly in accordance with Article 16 of the Rome Statute, not to commence or proceed with investigation or prosecution for a 12-month period - starting 1 July 2002 - any case involving current or former officials or personnel from a country that has not ratified the Rome Statute over acts or omissions relating to a UN established or authorized operation;
· Expresses the intention to renew the resolution under the same conditions each 1 July for further 12-month periods for as long as may be necessary;
· Decides that UN member states shall take no action inconsistent with the resolution and with their international obligations.

Why does Amnesty International oppose Resolution 1422?

Amnesty International, together with the vast majority of states, opposes the resolution as a direct attack against the new International Criminal Court, which has been established as a cornerstone of a new system of international justice to end impunity for the most serious crimes under international law. In upholding the rule of law by investigating and prosecuting people accused of genocide, crimes against humanity and war crimes when national courts are unable or unwilling to do so, the International Criminal Court promises to be an essential deterrent to people planning these crimes, as well as an important mechanism for ensuring justice for the worst crimes and reparations to victims. It is clearly the object and purpose of the Rome Statute to ensure an end to impunity where no one - regardless of their status or nationality - has impunity for these crimes.

The Security Council, by misusing the provisions of the Rome Statute and acting contrary to the UN Charter, as well as other international law (as described below), has sought to weaken the Court and international justice by establishing a system of impunity for nationals of non-states parties to the Rome Statute participating in UN authorized or established missions by (1) requesting the International Criminal Court to defer all such cases and (2) obliging all UN member states not to cooperate with the International Criminal Court should it decide to proceed with such investigations and prosecutions.

Resolution 1422 is contrary to the Rome Statute, the UN Charter and other international law and,

therefore, it is not binding on the International Criminal Court or UN member states.

Why was Resolution 1422 adopted?

Resolution 1422 was adopted at the insistence of one state - the United States of America (USA). On 30 June 2002, after the 14 other members of the Security Council initially rejected its proposal for impunity for US nationals involved in peacekeeping missions, the USA vetoed the renewal of the UN Mission in Bosnia and Herzegovina UNMIBH mandate and threatened to use its veto to stop all other UN peace-keeping operations.

The initiative forms part of a worldwide campaign by the USA to undermine the International Criminal Court and to ensure that members of its armed forces stationed abroad, as well as its military and civilian leaders, could never be subject to the jurisdiction of the International Criminal Court for these crimes. In the last year, the USA has also been exerting huge pressure on states to sign illegal impunity agreements committing them not to surrender US nationals accused of genocide, crimes against humanity and war crimes to the International Criminal Court, if requested.(1) As of 1 May 2003, 27 states are reported to have signed such agreements, although not a single state has ratified such an agreement. In many cases, the USA threatened to withdraw military and other assistance, if states refused to sign. As a result of the limited success of this effort, the USA may well seek, at the Security Council or via other initiatives, broader protection for its citizens and others it seeks to protect abroad.

Amnesty International, together with the vast majority of the international community, believes the US concerns of politically motivated prosecutions against US nationals are unfounded as the Rome Statute contains substantive safeguards and fair trial guarantees to ensure that such a situation would never arise. The organization has repeatedly called on the USA to reconsider its position and to join the international effort to end impunity.

For two weeks following the US veto of the extension of the UNMIBH mandate, the Security Council debated the matter in detail. On 10 July 2002, the Security Council held an open session during which approximately 70 UN member states individually or in joint statements called on the Security Council not to adopt any resolution that would undermine the Rome Statute. Nevertheless, on 12 July 2002, the Security Council adopted Resolution 1422 by consensus.

Why is Security Council Resolution 1422 contrary to the Rome Statute?

When drafting the Rome Statute, it was decided to include a provision – Article 16 - that allows the Security Council in the interests of international peace and security, to request the International Criminal Court, pursuant to Chapter VII of the UN Charter, to defer for 12 months an investigation or prosecution. There was in fact widespread opposition by most states to the inclusion of Article 16 in the Rome Statute, on the grounds that it could be used to protect nationals of permanent members of the Security Council. However, states were assured by supporters of the provision that it was intended solely to enable the Security Council to undertake delicate peace negotiations

for a period of time in certain exceptional circumstances. For example, the deputy head of the United Kingdom delegation stated that 'This [a request by the Security Council] will be a very rare case, and I cannot envisage that the Council will often ask for a deferral under Article 16.'(2) Several states, including Canada, Switzerland and New Zealand raised concern that the Security Council was considering using Article 16 contrary to the intention of its drafters, when they addressed the Security Council on 10 July 2002.

The drafters of the Rome Statute deliberately limited the circumstances in which the Security Council could request deferral to when it was acting under Chapter VII of the UN Charter to address a threat to international peace and security. Furthermore, Article 16 requires that all five permanent members of the Security Council must support or abstain from making such a request - if one of those states used their veto power, an Article 16 request could not be made. In fact, the limited powers given to the Security Council in the Rome Statute is one of the main reasons for US opposition to the Rome Statute. The USA had demanded and was refused Security Council control - with the USA able to veto any investigation or prosecution by the Court.

Resolution 1422 seeks to invoke Article 16 in a manner that the drafters of the Rome Statute did not intend:

· ***The Security Council cannot use Article 16 to make general exceptions to the jurisdiction of the International Criminal Court***
As stated above, Article 16 was only intended to permit the Security Council to request the Court to grant a temporary deferral of the investigation or prosecution of a case in exceptional circumstances. It is clear from the drafting history that Article 16 requires the Security Council to consider making a request for deferral on a case-by-case basis determining in each case that a deferral would be necessary to help it to restore or maintain international peace and security. Resolution 1422, however, was not adopted after such a case-by-case determination. Instead, it provides for a general exception for a whole class of people before any case has arisen, without determining that exceptional circumstances exist making a deferral necessary to restore or maintain international peace and security.

· ***The Security Council cannot make a determination to renew the resolution indefinitely, possibly forever***
The inclusion in Resolution 1422 of the Security Council's intention to "renew the request...under the same conditions each 1 July for further 12-month periods for as long as may be necessary" is also contrary to Article 16. Article 16 specifically includes a 12-month deferral after which time the Security Council may renew that request under the same conditions. Consideration of any proposal for renewal should again be made on a case-by-case basis and at the time the resolution is to be renewed. The Security Council's expression of intention to renew Resolution 1422 automatically illustrates the Council's disregard for true purpose of Article 16 and its intention to provide perpetual impunity from the International Criminal Court to nationals of non-states parties involved in UN established or authorized operations. Due to the exceptional nature of Article 16, as well as the object and purpose of the Rome Statute to end impunity, this article should be given its

narrowest possible interpretation. Any attempt to use Article 16 to bar the Court from exercising jurisdiction for more than a short period would be incompatible with the purpose of the Rome Statute - to ensure that *all* those within the Court's jurisdiction are brought to justice in *all* cases.

· ***Resolution 1422 creates a class of persons who have impunity from international justice***

The effect of Resolution 1422 is that persons involved in UN operations from non-states parties to the Rome Statute have impunity from the International Criminal Court, which only acts when states are unable or unwilling to do so. Some states, such as the USA, have not defined all the crimes in the Rome Statute as crimes under national law. It is therefore possible that the US would be unable to investigate or prosecute one of its citizens if they were accused of international crimes within the jurisdiction of the International Criminal Court. The exemption is therefore contrary to the object and purpose of the Rome Statute - to end impunity for genocide, crimes against humanity and war crimes. Furthermore, it violates other international treaties, including the Conventions against Torture and other forms of Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment and the Geneva Conventions of 1949, both of which oblige states to bring people accused of these crimes to justice.

Why is Resolution 1422 contrary to the UN Charter?

The Security Council, like every political organ of the UN, an international organization established pursuant to international law, may only exercise powers it has under its constitutive instrument, the UN Charter. Like any other body established under law, it cannot act in excess of its powers (*ultra vires*) by attempting to exercise powers it does not possess under the UN Charter, or act in a way that is in violation of the Charter. As explained below, in adopting Resolution 1422, the Security Council exceeded its powers set out in the UN Charter.

· ***The Security Council failed to make a determination of a threat to the peace, breach of the peace, or act of aggression***

In Resolution 1422, the Security Council purported to act under Chapter VII of the UN Charter. However, it failed to make the essential determination of the existence of a threat to international peace and security required before it can take measures pursuant to Chapter VII. That Chapter gives the Security Council specific powers to take action with respect to threats to the peace, breaches of peace and acts of aggression. In order to use these Chapter VII powers, the Charter provides:

> "The Security Council shall determine the existence of any threat to the peace, breach of peace or act of aggression..." (Article 39)

The International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia and leading international law scholars have recognized that, although Article 39 is open to a wide degree of discretion, the Security Council may not invoke Chapter VII unless there is a bona fide determination of a threat to international peace and security. The drafting history of Resolution 1422 shows that - for the first time in 57 years - the Security Council made no such determination before seeking to act under Chapter VII. This is understandable, although unlawful, since no breach or threat to international peace and security existed. As many states which opposed the adoption of the Resolution noted, the work of the International Criminal Court and peace-keeping are complementary. Indeed, the only such threat reportedly cited during the closed sessions of the Security Council was the threat by the USA to veto the extension of the Bosnia and Herzegovina and other peace-keeping operation. It is inconceivable that the UN Charter would allow a permanent member of the Security Council to create a "threat" to international peace and security simply by threatening to veto the extensions of UN peace-keeping mandates in order for the Council to act under Chapter VII.

Resolution 1422 could facilitate and encourage violations of jus cogens prohibitions of international law and human rights and international humanitarian law

There are certain prohibitions under international law that are so important that they cannot be derogated under any circumstances - these are called *jus cogens* prohibitions or peremptory norms. Crimes under international law, such as genocide, crimes against humanity and war crimes - all crimes within the jurisdiction of the International Criminal Court - and torture, violate *jus cogens* prohibitions.

Resolution 1422, which seeks to prohibit the international community from taking steps to prevent genocide, crimes against humanity and war crimes could facilitate and encourage violations of *jus cogens* prohibitions by providing impunity to an entire class of persons. Therefore, it is invalid and does not bind the International Criminal Court or UN member states.

The Security Council must also act consistently with human rights and international humanitarian law, regardless whether they are characterized as jus cogens norms. The promotion and protection of human rights is a primary purpose of the United Nations and, as an organ of the UN, the Security Council has a duty to act consistently with human rights. Statements by the UN Secretary-General and the jurisprudence of the International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia confirm that the Security Council and all those participating in UN operations must respect international humanitarian law. Efforts by the UN Security Council to provide impunity for those participating in UN operations will facilitate and encourage violations of human rights and international humanitarian law and, therefore, are clearly outside of its mandate.

Why is the International Criminal Court not bound by this resolution?

When the International Criminal Court receives a request to defer an investigation or prosecution, it must decide what legal effect under the Rome Statute to give to the request. Article 16 states that the Security Council can 'request' a deferral from the International Criminal Court, not 'decide' or 'determine' that a deferral must be given. The use of 'request' in Article 16 was deliberate. The Security Council has no power to order the International Criminal Court, an independent

international judicial body, to take or cease action.

In making a decision in a relevant case, the International Criminal Court must be convinced that a decision has been taken that would impose a requirement under Article 16 of the Rome Statute - that is, an exceptional request in a particular case for a temporary delay. The request must have also been made in a resolution adopted under Chapter VII of the UN Charter, which can only be invoked if the Security Council has made a determination under Article 39 that there is a threat to international peace and security. No such determination was made before adopting Resolution 1422. The International Criminal Court must also determine whether the request is consistent with the Rome Statute as a whole. As noted above, it seems clear from the drafting history of Article 16 that a request to defer all investigations and prosecutions of any persons not nationals of a state party to the Rome Statute for conduct relating to UN established or authorized operations, without having made individualized determinations that such deferrals are necessary for the Security Council to restore or maintain international peace and security, is inconsistent with that article, as well as the object and purpose of the Rome Statute as a whole.

If a case were ever to arise that fit within Resolution 1422, the International Criminal Court could determine the legal effect of the resolution based solely on whether the nature of the request is one that was intended under Article 16 of the Rome Statute. That article requires that the request be in a resolution adopted under Chapter VII. However, the International Criminal Court also has the power to determine whether the Security Council exceeded its powers under the UN Charter, as an incidental part of its jurisdiction. The International Criminal Court must first be convinced that the Security Council has determined that there is a threat to or breach of international peace and security, and second, that such a threat or breach does actually exist.

Amnesty International intends to urge the International Criminal Court, if a relevant case arises, to determine that Resolution 1422 does not contain a request within the meaning of the Rome Statute, and that it therefore has no relevance in determining whether to open an investigation or a prosecution of a national of a non-state party.

Why are UN member states not bound by this resolution?

While Resolution 1422 makes a request to the International Criminal Court, the resolution "decides" that Member states shall take no action inconsistent with the resolution and "with their international obligations."

The result of the Security Council's failure to make a determination as to whether there was a threat to international peace and security means that the decisions in Resolution 1422 are not binding decisions under Chapter VII and member states of the United Nations are not obliged to comply with them. Furthermore, it is fully consistent with states' "international obligations" to ensure that people accused of genocide, crimes against humanity and war crimes are investigated and prosecuted. Therefore UN member states should not take any measures to stop the

International Criminal Court from investigating and prosecuting these crimes. In the event that the International Criminal Court decides to proceed with an investigation or prosecution of a national of a non-state party to the Rome Statute over acts relating to a UN authorised or established operation, states parties to the Rome Statute would be legally obliged to cooperate with the Court and non-states parties would be acting consistently with their obligations under international law if they also decided to cooperate.

What action does Amnesty International expect Security Council members and other states to take?

Amnesty International urges all 14 other Security Council members (Angola, Bulgaria, Cameroon, China, Chile, France, Germany, Guinea, Mexico, Pakistan, Russian Federation, Spain, Syrian Arab Republic and the United Kingdom) to oppose any attempt by the United States to renew Resolution 1422.

Amnesty International is urging all states to appeal to the Security Council not to renew the request.

(1) For more information about Amnesty International's position on US impunity agreements see: International Criminal Court: US efforts to obtain impunity for genocide, crimes against humanity and war crimes (AI Index: IOR 40/025/2002) and International Criminal Court: The need for the European Union to take more effective steps to prevent members from signing US impunity agreements (AI Index: IOR 40/030/2002).

(2) Elizabeth Wilmshurst, The International Criminal Court: The Role of the Security Council, in G. Nesi & Mauro Politi, eds, The Rome Statute of the International Criminal Court: A Challenge to Impunity 40 (Aldershot: Ashgate Publishing Ltd 2001) (emphasis in original). The author wrote this essay when she was the Deputy Legal Adviser of the Foreign and Commonwealth Office.

Back to Top ^^

AI INDEX: IOR 40/008/2003 1 May 2003

Printer friendly
Printer friendly PDF

Related Documents

(IOR 40/014/2003) Amnesty International Oral Statement: 55th Session of the Sub-Commission on the Promotion and Protection of Human Rights (:28 July -15 August 2003): Item 6: Specific human rights issues: Delivered by Melinda Ching on 5 August 2003

3-9-03

(IOR 40/012/2003) United Nations: Global human rights situation needs full-time High Commissioner

(IOR 40/011/2003) Open letter to the President of Sierra Leone urging rejection of the impunity agreement with the United States of America on the International Criminal Court.

(IOR 40/006/2003) International Criminal Court: The unlawful attempt by the Security Council to give US citizens permanent impunity from international justice

(IOR 40/009/2003) UN Commission on Human Rights must commit to protect human rights

(IOR 40/005/2003) Bali Ministerial Conference on People Smuggling, Trafficking in Persons and Trans-national crime must address human rights concerns

Back to Top ^^

ABOUT AI | NEWS | LIBRARY | ACT NOW | CAMPAIGNS | RESOURCES & LINKS | CONTACT US | SITEMAP

© Copyright Amnesty International

Juristen klagen Rumsfeld aan wegens folter

Rumsfeld: oorlogsmisdadiger? Foto EPA

9-12-2004

>BERLIJN
Door Wierd Duk/GPD

De Amerikaanse minister van defensie Rumsfeld, die zich voor een Duitse rechtbank moet verdedigen wegens oorlogsmisdaden en aanzetten tot folter?

Als het aan de Amerikaanse mensenrechtenorganisatie CCR (Center for Constitutional Rights) ligt, gebeurt dit. En het blijft het niet bij Rumsfeld, ook oud-CIA-chef Tenet en zes andere hoge functionarissen wil CCR in Duitsland aanklagen wegens de misstanden in de Iraakse gevangenis Abu Ghraib en het interneringskamp Guantanamo Bay op Cuba.

„Wij moeten duidelijk maken dat onze eigen regering de fundamenten van de beschaving aantast door folter goed te keuren.", zegt Michael Ratner, docent aan de Yale Universiteit en lid van CCR. „Wij kunnen aantonen dat ook indien de strafdaden niet in de Bondsrepubliek zijn gepleegd. „Het Duitse recht loopt wat dit betreft mondiaal vooruit," zegt Juurist Kaleck, die eerder een succesvolle juridische strijd voerde tegen verregenwoordigers van de Argentijnse junta van Videla, denkt dat de CCR een goede kans maakt. „Als de Duitse aanklager zich niet zo laat intimideren als de Belgen, toen daar een zaak tegen generaal Tommy Franks werd aangespannen, zie ik goede mogelijkheden."

De zaak heeft 'niets met anti-Amerikanisme te maken', benadrukt Ratner. „Ik kon vanuit mijn kantoor zien hoe het World Trade Center instortte en we kennen allemaal de beelden van de onthoofdingen in Irak. Maar als Rumsfeld zegt dat de Amerikanen hun gevangenen 'humaan' behandelen, terwijl ze in werkelijkheid met zijn medeweten worden gemarteld, dan moet je iets doen."

het bevel om te martelen uit de hoogste regionen van de Amerikaanse regering afkomstig is. Het gaat dus niet om de daden van enkele sadisten, zoals de officiële versie luidt."

Ratner is met twee collega's, onder wie de Duitse jurist Wolfgang Kaleck, in Berlijn. Gisteren hebben zij het dossier van 160 pagina's voorgelegd aan de Federale Openbare Aanklager in Karlsruhe.

De zaak, aangehangen door vier voormalige Iraakse gevangenen, is diplomatiek gevoelig. Welswaar heeft de Duitse regering zich te Irak-oorlog gekeerd, maar zo'n explosief proces op Duitse bodem brengt de Duitse politiek in verlegenheid.

De juristen baseren zich op de mogelijkheid in Duitsland personen aan te klagen die niet uit Duitsland komen, wegens misdaden tegen de menselijkheid en wegens volkerenmoord.

Europa wil geen vrijplaats voor oorlogsmisdadigers zijn

21-6-2006

Achtergrond | Nederland loopt voorop in berechting buitenlanders

Het is nog betrekkelijk nieuw, de berechting van buitenlanders voor misdrijven die ze niet in Nederland hebben begaan. Het aantal zaken groeit, maar erg veel zullen het er nooit worden.

Van onze verslaggeefster
Charlotte Huisman
AMSTERDAM

Het gaat maar om een handjevol zaken, maar Nederland is een van de voorlopers – volgens Human Rights Watch – met de berechting van buitenlandse oorlogsmisdadigers die hun delict buiten de landsgrenzen hebben gepleegd. Vorig jaar werden twee voormalige leden van de Afghaanse geheime dienst veroordeeld wegens foltering, in 2004 een Congolees wegens oorlogsmisdaden.

Tot 2003 slaagde het speciale opsporingsteam voor oorlogsmisdrijven er niet in ook maar één zaak uit de stapel dossiers van verdachte asielzoekers aan te brengen, daarna werd het team uitgebreid.

'Je moet soms de wildernis in om een getuige te zoeken'

samenwerken', zegt Mattioli. 'Daarbij doet het Nederlandse team als een van de weinige onderzoek in het land van herkomst. De Europese landen die deze werkwijze niet volgen, lopen het gevaar een toevluchtsoord te worden voor oorlogsmisdadigers.'

Door de open grenzen heeft de komen niet in aanmerking voor een verblijfsvergunning. Een 1F-status kan worden toegekend op basis van bijvoorbeeld een voormalige betrekking bij het leger of de geheime dienst in het land van herkomst.

Maar lang niet al deze verdachten worden vervolgd. Het opsporingsteam kiest uit deze dossiers enkele zaken waar de schuld van de betrokkene mogelijk te bewijzen is. 'Nederland is een van de weinige landen waar de immigratiedienst en de aanklagers zo nauw geworden voor samenwerking en zal het vervolgen van internationale misdrijven efficiënter maken, aldus Mattioli. 'Het Hongaarse team heeft na de zitting meteen de immigratiedienst gebeld om te praten over oorlogsmisdaden.'

Er zijn kanttekeningen. Advocaten klagen dat een eerlijk proces niet mogelijk is, omdat ze niet beschikken over het geld en de faciliteiten om een tegenonderzoek in te stellen in het buitenland. Uit politieke motieven wordt soms van vervolging afgezien. In 2003 verwierp een Franse rechtbank bijvoorbeeld een arrestatiebevel voor de Zimbabwaanse president Mugabe, op advies van het ministerie van Buitenlandse Zaken.

Het aantal zaken zal bescheiden blijven, mede doordat onderzoek in landen als Afghanistan, Congo en Liberia veel inspanningen vergt. Officier van justitie Digna van Boetzelaer, onder wie de vervolging van oorlogsmisdrijven valt, denkt niet dat het aantal zaken in Nederland zal stijgen.

'De vervolging van dergelijke misdrijven kost veel tijd en energie, waarbij je soms de wildernis in moet om een getuige te zoeken

8-11-2006

Ex-president Uruguay opgepakt voor moorden

MONTEVIDEO – Oud-president Juan Maria Bordaberry van Uruguay (78) en voormalig minister Juan Blanco van Buitenlandse Zaken zijn vrijdag aangehouden in verband met de moord op twee parlementariërs en twee rebellen in mei 1976, toen in Uruguay een militaire dictatuur heerste. De aanhoudingen werden verricht in opdracht van een rechter die de zaken onderzoekt. Volgens Uruguayaanse mensenrechtengroeperingen waren de liquidaties het werk van samenwerking tussen de militaire dictaturen die in de jaren zeventig over Argentinië en Uruguay heersten. (AP)

Ongenoegen in VN-Veiligheidsraad

2004

WASHINGTON/BRUSSEL, 16 MAART. De Spaanse regering heeft de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties gisteren gezegd „in goed vertrouwen" te hebben gehandeld toen zij donderdag vroeg om een resolutie. In de resolutie werd de Baskische terreurbeweging ETA genoemd als dader van de aanslagen in Madrid.

Binnen de Veiligheidsraad was ongenoegen ontstaan door het benoemen van een verantwoordelijke van de aanslagen. De druk van de Spanjaarden was echter groot. Volgens anonieme bronnen zou de Spaanse minister van Buitenlandse Zaken Ana Palacio haar Duitse collega Fischer hebben gebeld toen hij zich afvroeg of het verstandig was de ETA te noemen. „Men wilde de Spanjaarden geloven, alhoewel men eigenlijk wist dat er geen doorslaggevend bewijs was", aldus de bron.

„Sindsdien zijn er, door de inspanningen van de inlichtingendiensten, nieuwe elementen gevonden die ons doen kijken naar andere richtingen (..)", aldus de Spaanse ambassadeur bij de VN, Inocencio Arias, gisteren in een brief.

De Franse voorzitter van de Veiligheidsraad, Jean-Marc de la Sablière, zei „deze ontwikkeling te verwelkomen". In zijn voorstel stond aanvankelijk de ETA niet genoemd, net zoals na de aanslagen van 11 september 2001 geen groepen werden aangewezen als mogelijke daders. (AP, Reuters)

Amnesty laakt 'uitholling' VN

2004

Door een onzer redacteuren

ROTTERDAM, 26 MEI. De legitimiteit en geloofwaardigheid van de Verenigde Naties zijn uitgehold tot een „fataal niveau". Dat schrijft de secretaris-generaal van Amnesty International, Irene Khan, in het voorwoord van het vandaag gepubliceerde jaarrapport van de mensenrechtenorganisatie.

Khan herdenkt in haar voorwoord de vorig jaar augustus bij een bomaanslag in Irak omgekomen VN-commissaris voor de Mensenrechten, Sergio Vieira de Mello, en stelt dat die aanslag een goede reden was geweest om stil te staan bij de uitholling van de legitimiteit van de VN. „Gemeden in de Irak-oorlog en gemarginaliseerd in de nadagen daarvan, in diskrediet gebracht door zijn waargenomen kwetsbaarheid door druk van machtige naties, leken de VN bijna verlamd in hun pogingen om staten verantwoordelijk te houden voor hun respect voor internationaal recht en handhaving van mensenrechten", aldus Khan. Juist de internationale gemeenschap van staten had een „halt kunnen toeroepen" aan de verslechtering van de mensenrechten, meent Kahn.

Net als vorig jaar signaleert Amnesty dat onder invloed van de 'oorlog tegen terreur' in de hele wereld in naam van veiligheid onderdrukkende maatregelen zijn genomen. Het jaarrapport levert kritiek op 21 van de 25 lidstaten van de Europese Unie, waar een „simplistische retoriek over veiligheid, immigratie en asiel – samen met een vlaag aan populisme – racisme en discriminatie tegenover minderheden versterkt" heeft.

Amnesty signaleert dat in alle EU-landen behalve in Nederland, Luxemburg, Cyprus en Denemarken „zorgwekkende patronen van machtsmisbruik, zoals mishandeling, marteling, excessief gebruik van geweld en buitenrechtelijke executies". In de meeste 'oude' EU-landen gaat het om politiegeweld gericht tegen allochtonen.

Argentinië gelast oppakken Rafsanjani

10-10-2006

AP
BUENOS AIRES

Een Argentijnse federale rechter heeft donderdag een aanhoudingsbevel uitgevaardigd voor de Iraanse oud-president Hashemi Rafsanjani en acht anderen in verband met een aanslag op het joodse culturele centrum in Buenos Aires in juli 1994. Bij de aanslag kwamen 85 personen om het leven en raakten meer dan 200 gewond.

De Iraanse regering ontkent iedere betrokkenheid bij de ergste terreuraanslag ooit op Argentijnse bodem. De Iraanse zaakgelastigde in Buenos Aires, Mohsen Baharvand, zei dat de zaak politiek gemotiveerd is en dat de regering in Teheran zich tegen iedere poging om Rafsanjani of de anderen aan te houden zal verzetten.

Hij zei dat er een 'enorme' propagandacampagne tegen zijn land wordt gevoerd en dat Iran tot zondebok wordt gemaakt 'voor de tekortkomingen van de landen die er niet in slagen de echte daders te vinden'.

Rafsanjani was van 1989 tot 1997 president van Iran. Hij is nu voorzitter van een raad die als brug fungeert tussen het parlement en de islamitische geestelijkheid die in Iran de dienst uitmaakt.

Hoofdofficier van justitie Alberto Nisman zei twee weken geleden dat de beslissing om het joodse cultureel centrum op te blazen 'door de hoogste autoriteiten' in Iran werd genomen en dat de uitvoering ervan aan de Hezbollah werd toevertrouwd. Volgens Nisman bracht destijds een 21-jarige zelfmoordterrorist van de Hezbollah een met explosieven volgeladen bestelauto vlak voor het gebouw tot ontploffing.

Rumsfeld aangeklaag

2-3-2005

van onze redactie buitenland

WASHINGTON - Via twee Amerikaanse organisaties hebben acht mannen die zeggen gemarteld te zijn door Amerikaanse troepen in Afghanistan en Irak, de Amerikaanse minister van Defensie, Donald Rumsfeld, aangeklaagd.

De acht stellen dat de top van de regering-Bush uiteindelijk verantwoordelijk is voor de hen opgelopen fysieke en chologische schade.

In november van het afgel vorig jaar werd minister R feld - samen met voormalig directeur George Tenet Duitsland ook al eens aa klaagd voor de misstanden Iraakse Abu-Ghraibgevang Ongeveer een maand gelede de Duitse rechtbank echter ten Rumsfeld niet te zullen volgen.

VRIJDAG 8 JANUARI 1999

New York Times: ‘Spionnen VS bij inspecteurs UNSCOM’

Door onze correspondent

WASHINGTON, 8 JAN. Amerikaanse spionnen hebben onder valse identiteit deel uitgemaakt van groepen wapeninspecteurs van de Verenigde Naties in Irak. Dat heeft de *The New York Times* gisteren gemeld op basis van „anonieme Amerikaanse functionarissen”.

Vandaag gaf de krant verdere bijzonderheden over een operatie waarbij een Amerikaanse spion afgelopen maart als UNSCOM-inspecteur in Irak afluisterapparatuur installeerde. Volgens functionarissen die in de krant werden aangehaald was dit echter op zich geen unilaterale Amerikaanse actie, maar had zij de zegen van UNSCOM-chef Richard Butler.

De *New York Times* meldde gisteren dat Amerikaanse spionnen in Irak onafhankelijk van UNSCOM informatie hadden verzameld. Om hoeveel spionnen het ging, onthulden de functionarissen niet. Met kracht spraken ze berichten in de Amerikaanse pers tegen dat Washington UNSCOM gebruikt heeft als instrument bij pogingen om het Iraakse regime te ondergraven. Woensdag hadden ook Kofi Annan, de secretaris-generaal van de Verenigde Naties, en Richard Butler dat al ontkend.

Woensdag sprak de officiële woordvoerder van het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken, James Rubin, in zorgvuldig gekozen woorden tegen dat VN-inspecteurs voor Washington „gespioneerd hebben om het regime van Saddam Hussein te ondermijnen”. Rubin reageerde daarmee op Amerikaanse krantenberichten dat Annan aanwijzingen heeft dat wapeninspecteurs van UNSCOM betrokken waren bij een Amerikaanse operatie voor het afluisteren van Iraakse communicatielijnen met als doel Saddams regime te ondermijnen. Toen een andere woordvoerder van Buitenlandse Zaken gisteren direct werd gevraagd of Amerikaanse spionnen onder valse identiteit voor UNSCOM hebben gewerkt, zonder medeweten van UNSCOM, antwoordde hij met een omweg: „Die vraag heeft Butler gisteren al beantwoord.”

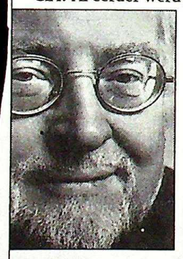
The Wall Street Journal berichtte gisteren in detail over een afluisteroperatie van UNSCOM in Irak, waarbij signalen van het communicatie-netwerk van Saddam Hussein rechtstreeks werden doorgeseind naar de National Secrity Agency (NSA), de zeer geheime Amerikaanse inlichtingendienst die over de hele wereld communicatie afluistert. De wapeninspecteurs gebruikten een hoogtechnologisch apparaat, dat de gecodeerde communicatie tussen de leiders van Iraks elitetroepen, de Speciale Republikeinse Garde, doorzond naar Amerikaanse satellieten. De satellieten seinden de signalen weer door naar de NSA, waar ze werden ontcijferd. Een deel van de informatie werd vervolgens weer teruggeleid naar UNSCOM. Dit zogenoemde ‘zwarte-doos-systeem’ is nu niet meer in gebruik, aldus de anonieme zegsman in *The Wall Street Journal*. Maar via andere methodes zou nog steeds communicatie in kringen rondom de Iraakse leider worden afgetapt. De VS hebben vorige maand, toen ze samen met Groot-Brittannië vier dagen lang bombardementen uitvoerden op Irak, gebruik gemaakt van informatie verkregen uit deze afluisteroperatie, volgens de bron die in deze krant werd aangehaalde. De bombardementen waren in het bijzonder gericht tegen de Iraakse leiding, de veiligheidstroepen en de geheime dienst.

☐ Een Amerikaans gevechtsvliegtuig heeft gisteren een aanval uitgevoerd op een mobiele luchtdoelbatterij in Noord-Irak. Het was de vierde geallieerde confrontatie met Irak in tien dagen.

Trouw ZATERDAG 9 JANUARI 1999 PAGINA 25

Amerika misbruikt VN

Zeker weten doe je dit soort dingen nooit. Toch heb ik de neiging geloof te hechten aan de berichten over de samenwerking tussen Unscom, de VN-organisatie voor de ontwapening van Irak, en de Amerikaanse inlichtingendienst CIA. Unscom maakte gebruik van elektronische afluisterapparatuur van de CIA en van luchtfoto's van Amerikaanse spionagevliegtuigen om de Iraakse autoriteiten in de gaten te houden. Het is altijd moeilijk vast te stellen wie hier wie helpt. Staat de CIA in dienst van Unscom, of Unscom in dienst van de CIA? Al eerder werd bericht dat de CIA het aldus verzamelde materiaal vooral voor eigen gebruik reserveerde en steeds minder aan Unscom doorgaf. Oud-Unscommer Scott Ritter heeft zich hierover nadrukkelijk beklaagd.

KOCH

Zo ontstaat het beeld van Unscom als een direct instrument en verlengstuk van de CIA en dus van de Amerikaanse regering. Zelfs als achteraf de berichten in de *Washington Post* en de *Boston Globe*, toch niet de minste kranten, onjuist blijken te zijn, is toch de reputatie van de VN als onafhankelijk instrument van de gehele internationale gemeenschap aangetast.

Bovendien lijkt de nauwe samenwerking tussen Unscom en de CIA te passen in een bepaald patroon. Steeds duidelijker wordt het dat de VS de VN slechts zien als een instrument voor de bevordering van het eigen beleid. Wanneer het zo uitkomt en voordeel oplevert (zie de samenwerking tussen Unscom en CIA), willen de Amerikanen nog wel via de VN werken. Zo niet dan, dan gaat de Amerikaanse haar eigen weg. Via ingewikkelde redeneringen, die door vele volkenrechtsgeleerden overigens verworpen worden, beweert zij dat hier optreden gelegitimeerd is door de Veiligheidsraad. Zoals bij voorbeeld bij de dreiging Servië te bombarderen in verband met de gruwelen in Kosovo, of zoals onlangs bij het bombarderen van Bagdad vanwege het belemmeren van de werkzaamheden van Unscom door Irak.

Het komt erop neer dat de Verenigde Staten zich steeds meer als de enig overgebleven supermacht, als een echte hegemoniale macht gedraagt die naar eigen voorkeur en inzicht de VN gebruikt of links laat liggen. Door deze houding wordt het prestige en zelfs het effectieve voortbestaan van de wereldorganisatie bedreigd. Meer nog dan tijdens de Koude Oorlog het geval was toen het Oost-West conflict de VN verlamde. De veronderstelling dat de VN na het einde van de Koude Oorlog eindelijk zijn centrale rol in de wereld zou kunnen gaan spelen, tot uiting gebracht in president Bush's slogan over de 'nieuwe wereldorde' en in de ambitieuze *Agenda for peace* van VN secretaris-generaal Boutros Gali, is onjuist gebleken. Het naast elkaar bestaan in wederzijdse harmonie en samenwerking van een hegemoniale wereldmacht en een volkerenorganisatie zoals de VN blijkt onmogelijk te zijn. Dat juist directe medewerkers van VN secretaris-generaal Kofi Annan de relatie tussen de CIA en Unscom aan het licht brachten, is hiervan een pijnlijk illustratie.
De idee van een volkerenorganisatie is ontwikkeld door de Amerikaanse president Wilson. Het is een tragische list van de geschiedenis dat juist de VS nu zij als hegemoniale macht ogenschijnlijk het vermogen heeft van de volkerenorganisatie een succes te maken, het gezag van de VN ondermijnd. Men kan aan deze ontwikkeling schouderophalend of zelfs welgemoed voorbijgaan. Bijvoorbeeld omdat men meent dat de Amerikaanse regering het inhoudelijk altijd aan het rechte eind heeft. Wie daaraan wel eens lichtjes twijfelt, kan zich onprettig voelen bij de gedachte dat juist door het Amerikaanse optreden het Wilsoniaanse ideaal van een volkerenorganisatie op de mestvaalt van de twintigste eeuwse geschiedenis terecht komt.

Koen Koch

UN Inspectors' Briefing of Countries On Findings in Iraq Raises Questions

By Daniel Pearl
Staff Reporter

United Nations weapons inspectors have routinely given briefings to military officials after returning from missions, according to U.S. and British inspectors and others who have attended such briefings — a practice that runs against the U.N. official policy.

The briefings have fed claims the U.S. and Britain are now making about Iraq's weapons programs, as the allies argue for a tough stand against Baghdad. But the briefings could also fuel Iraqi claims that American and other inspectors spy for U.N.'s Special Commission officials have denied.

Unscom tells its inspectors to keep all information confidential and tries to keep a strict separation between inspection teams and the governments supplying them.

A 'Fine Balance'

The briefings are "a touchy subject," says Tim Trevan, a former Unscom inspector who now trains inspectors and researchers at private briefings to Pentagon officials. He said sharing U.S. arms-control officials. balance," with Unscom talking on Independence but the Pentagon getting "highly routine technical questions."

"I don't believe it's a problem," says Bowen Buchanan, spokesman for Unscom, privately there is an opportunity for Unscom we prevent it down to the absolute nth degree?"

A British government spokesman said, "There is a good deal of [contact] between Unscom and governments on when they (the inspectors) come back to their capitals," but then added, "We don't have any contact that breaches their contract with Unscom." Pentagon officials couldn't be reached for comment. Unscom Inspector Mr. Manley, a British Unscom inspector in 1994, says the confidentiality agreement "is ignored. "Every time I retired from the military I was wheeled in" to the Ministry of Defense, he said. "The government is paying for you, so they feel they have the right."

Difference of Opinion

He says the practice raised concerns within Unscom because the government getting the briefing might reach a starker conclusion about Iraqi weapons programs than Unscom itself had reached.

AN IRAQI official said at that Iraq has protested violations of the agreement, including an U.S. Unscom inspector's calling Washington from Baghdad to pass on information.

The International Organization for Prohibition of Chemical Weapons, which Mr. Manley helps run, is hoping to avoid confidentiality breaches by hiring its own inspectors.

Unscom analysts say it's unlikely any information Unscom inspectors furnished to Pentagon or British officials would prove useful in planning air bombardments currently threatened against Iraq. Inspectors have been barred from the sites that would likely come under attack, including presidential complexes and some security and intelligence headquarters. Also, "The only country in addition to attack Iraq has more than ample resources" to identify targets, using satellite imagery, says Tim Trevan, a British specialist at the International Institute for Strategic Studies in London. The U.S. also has access to formal reports the inspection teams have filed with the U.N. Security Council.

Iraq Criticizes 'Violations'

But an Iraqi official said that Iraq has protested "flagrant violations" of the confidentiality agreement, including an incident in which Unscom inspector's telephoning his office in Washington directly from Baghdad to pass Washington information. Current and former Unscom officials confirmed the incident, but said the U.N. put a stop to that practices early on.

Also, Mr. Travan, who previously worked in New York for Unscom, says there is plenty of evidence that doesn't make its way into formal reports And some inspectors are now using their experiences to lobby governments fight political battles over governments fight Iran, Russian and French inspectors, for example, have been quoted in press releases criticizing their American colleagues.

Meanwhile, the U.N.'s lead biological weapons inspector, Richard Spertzel, spurred complaints from some security-council members after telling the Washington Institute of Near East Policy there was "tantalizing information" that Iraq may be operating a secret biological-weapons plant.

Unscom says Dr. Spertzel spoke with the knowledge of his supervisors, and doesn't appear to have briefed the Pentagon directly. Mr. Spertzel, a retired researcher from the Agriculture Department's weapons research center at Fort Detrick, Maryland, couldn't be reached for comment. ...

Tough Language Marks Inspection Brief

Confusion still reigns about the weapons inspections at the heart of the conflict with Iraq. Here are some basic answers:

Have inspections ceased in Iraq?

No. Iraq has barred the U.N. from eight presidential complexes. The U.N. also says inspectors have been told 63 times that Iraqi sites they wanted to enter were "sensitive" and they'd have to wait for a high-level political decision. And last month said it would oppose "random visits" but would favor surprise inspections at sites that aren't on a list previously by the host country. In the U.S., Republicans have insisted on going a step further: Both the Senate and House of Representatives have passed treaty legislation that gives the president treaty legislation inspections that "may pose a threat to the national security interests of the United States." As for a looming biological weapons convention, the White House says that gained an international body's approval.

That's an open question. The U.N. Special Commission (UNSCOM), originally ex-

but kept finding further evidence Iraq was concealing weapons production. Baghdad finally UNSCOM technical teams meeting in Baghdad will declare Iraq's nuclear, chemical and biological weapons programs to be history. Biological weapons programs only the nuclear program has been proved to be dismantled.

Even if Iraq were declared clean, it would have trouble getting economic sanctions lifted. Last year, the U.S. declared it would vote to maintain sanctions unless Iraq met human-rights provisions. Saddam Hussein In power. Iraq is now in be lifted.

Who are these inspectors?

They are retired or active military personnel, university researchers and private-industry specialists. Most are from the U.S. and Britain. The U.N. says it is now attracting more inspectors from other countries, but it has had trouble doing so In the past. Instead of paying inspectors, UNSCOM leased them from their employers for three or six month periods, and some countries either don't afford to lose the manpower or don't want to acknowledge having done any chemical-weapons research. UNSCOM's English-language requirement has also been a problem. Iraq calls the western inspectors "spies." U.S. officials scoff at such claims. But American and British inspectors have given briefings to their military employers about what they found in Iraq, according to several people who participated in such briefings.

Iraq have the right to exclude certain inspectors?

No. It tried to kick out all American inspectors in November, but backed down when the U.S. threatened military action and Russian diplomats negotiated a solution. Recently, Iraq has lobbed personal criticism at Richard Butler, the head of UNSCOM, who is scheduled to visit Baghdad next month. Under the Chemical Weapons Convention, governments can exclude inspectors for any reason. The United States knocked out Iranian inspectors off the list, and may do the same with Iranians "you want to make sure the [national organization is doing its job in an objective fashion," a senior U.S. government official explained

– *Daniel Pearl*

BART TROMP

Geloofwaardigheid van de VN

13-1-99

ZIJN MOOISTE uur beleefde Kofi Annan, de secretaris-generaal van de Verenigde Naties, toen hij in een persoonlijk onderhoud met de Iraakse leider Saddam Hoessein de impasse over de wapeninspecties door Unscom wist op te lossen. Dat was in februari 1998 en zo voorkwam hij een vervolg van de Golfoorlog.

Enkele maanden later bleek dat Saddam Hoessein zich aan deze afspraak niets gelegen liet liggen. Dat werd stilzwijgend door de Veiligheidsraad geslikt en klokkenluider Scott Ritter, vanaf 1991 lid van het Unscom-team, begon te beieren dat het een aard had.

Volgens hem zetten de Verenigde Staten Unscom onder druk om geen serieuze inspecties meer uit te voeren. Dat kwam wereldmacht nummer één toen niet gelegen. Andere permanente leden van de Veiligheidsraad als Frankrijk en Rusland maakten allang duidelijk dat zij af wilden van de inspecties en sancties waartoe zij zelf hadden besloten, nadat Irak in de zomer van 1990 Koeweit had overvallen en geannexeerd.

Vorige maand rapporteerde Unscom-directeur Butler dat de tegenwerking van het Iraakse regime de VN-inspectieteams het werken feitelijk onmogelijk maakte. Secretaris-generaal Annan reageerde niet op het feit dat hij door Saddam Hoessein in zijn hemd was gezet. Toen hij vorig jaar uit Bagdad terugkeerde, gaf hij hoog op van de overeenkomst die hij met hem had gesloten. Annan zei dat deze kwalitatief van alle andere afspraken met Irak verschilde, omdat de onderhandelingen nu rechtstreeks met Saddam Hoessein waren gevoerd. Als ook deze overeenkomst werd gebroken, zou de Veiligheidsraad niet voor harde maatregelen terugschrikken.

Nog geen jaar later veegde Saddam Hoessein de vloer aan met die 'kwalitatief andere overeenkomst'. Annan mocht dan rechtstreeks met de dictator gesproken hebben, ik wees er in deze rubriek toen al op dat hij een ernstige fout had begaan doordat hij vice-premier Tariq Aziz als Iraakse ondertekenaar had geaccepteerd in plaats van Saddam Hoessein zelf.

Ook met zijn tweede beoordeling zat hij ernaast: de Veiligheidsraad reageerde helemaal niet krachtig op het vertrek van Unscom. Dat deden twee permanente leden wel, tot woede van de andere drie, die, Frankrijk voorop, aan het bazelen sloegen over 'een andere oplossing' die zij maar al te duidelijk niet in voorraad hadden.

De uitzichtloze zaak van de Veiligheidsraad versus Irak heeft een andere kleur gekregen door de aanval van medewerkers van Kofi Annan op Unscom. (Zelf weet hij volgens een vertrouwd procédé vanzelfsprekend van niets.) Zij lieten aan Amerikaanse kranten weten dat Unscom als dekmantel van Amerikaanse spionage tegen Irak dienst deed – precies wat het regime in Bagdad al jaren beweert.

Of dit waar is, is niet eenvoudig uit te maken. De VN mogen niet beschikken over een eigen inlichtingenapparaat. Dat zou immers een inbreuk op de soevereiniteit van de lidstaten betekenen. De opdracht van de Speciale Commissie van de VN (Unscom) om de Iraakse massavernietigingswapens op te sporen en te vernietigen, was dan ook onmogelijk geweest zonder medewerking van de inlichtingendiensten van lidstaten.

Die zijn daartoe dan ook in desbetreffende resoluties van de Veiligheidsraad opgeroepen. Sommige zijn daartoe meer bereid en beter in staat dan andere, dat spreekt voor zichzelf.

De Unscom-inspecteurs tekenden een contract waarin zij beloofden hun bevindingen niet aan hun regeringen of het publiek in het algemeen bekend te maken. Maar het was onvermijdelijk dat de informatie waarom Unscom verlegen zat, voor al die over de wijze waarop Iraakse instanties de inspecties tegenwerkten (mede dankzij het verraad van Iraakse en pro-Iraakse ambtenaren van de VN), ook inzicht gaf in de wijze waarop Saddam Hoessein zichzelf beveiligt.

Zulke informatie viel buiten het mandaat van Unscom, maar kwam zo wel ter beschikking van behulpzame lidstaten als de Verenigde Staten. Dat was onvermijdelijk. De Verenigde Naties zijn niet een onafhankelijke en zelfstandige bovennationale grootheid (zoals vaak ook in Nederland wordt gedacht), maar een eigenaardige combinatie van een multinationale bureaucratie en een politiek directoraat van één supermacht, drie voormalige grote mogendheden en één toekomstige supermacht.

De verbindingsschakel tussen die twee niveaus is de secretaris-generaal. Kofi Annan is indertijd enthousiast binnengehaald als opvolger van Boetros Boetros-Ghali. Hij was immers gepokt en gemazeld binnen de VN. Was dat een voordeel? In zijn vorige functie als assistent-secretaris-generaal stopte hij de informatie van de kleine VN-missie over het aanstaande bloedbad in Rwanda in de doofpot. Als VN-bureaucraat was hij de mening toegedaan dat de Veiligheidsraad toch niet bereid zou zijn tot de – geringe – militaire inspanning die de moord op een half miljoen mensen had kunnen voorkomen.

Kennelijk is hij nu tot de conclusie gekomen dat het beter is de politiek van de VN jegens Saddam Hoessein maar op te geven. Het verdacht maken van Unscom is daartoe een probaat middel. Na het echec van de VN in voormalig Joegoslavië werkt Kofi Annan zo mee aan verdere uitholling van de geloofwaardigheid van 'de volkerenorganisatie'.

1 Volgens NRC Han
van 13 februari [illegible]
een waterdicht standpu
geval Saddam'. Het zou
heel simpel zijn: Irak h
niet aan de resoluties va
als diplomatie niet help
weld de oplossing breng
Maar bijvoorbeeld *T*
Street Journal schrijft da
UNSCOM terecht verwijte
omdat het zich jarenlang
houden heeft aan de afge
regels van geheimhoudin
buiten de VN om regelma
zoekers en regerings-
functionarissen in Wash
Londen heeft geïnforme
Saddam moet voor re
zijn, zegt deze krant, de '
tij' ook neem ik aan.

E. WENNEN,
Den Haag 17-2